

Radosna

MISIJSKI LIST

vijest

Naš je glavni
„posao“ molitva

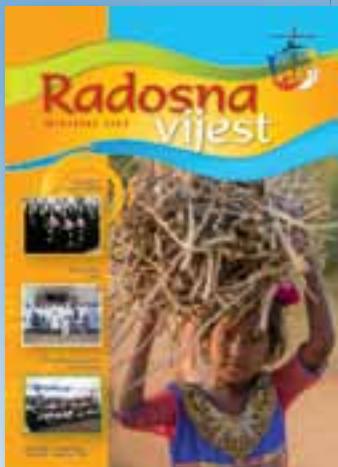

Moć molitve
i vjere

Promocija maturanata
pod šatorom

Apostolat molitve

Za liječnike i njihove humanitarne suradnike u područjima zahvaćenima ratom, koji ugrožavaju vlastite živote kako bi spasili druge.

Sadržaj

Uvodnik	3
U središtu	
Iz života naših misionara	
Intervju	
Apostolat molitve	
Vijesti iz Crkve u svijetu	
Vijesti iz Crkve u Hrvata	
Život jednog misionara	
Misijski velikani	

Uskrs – temelj naše vjere i evangelizacije	4
Naš je glavni „posao“ molitva.....	6
Moć molitve i vjere	8
Promocija maturanata pod šatorom	10
Rad s mladima i duhovni izazovi u Brazilu	12
Liječnici i njihovi humanitarni suradnici na područjima zahvaćenima ratom	14
Dan svjedoka vjere	15
Borba protiv malarije	15
Održana XVIII. godišnja skupština Papinskih misijskih djela	
Bosne i Hercegovine	16
Održana godišnja skupština Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj.....	17
Korizmeni hod za misije.....	18
Maslinova grančica – moj dar za misije	18
Kroz džunglu i njezine opasnosti	19
Blaženi Odorik iz Pordenonea	21

Impressum

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini

Glavni urednik: v.l. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić

Godišnja preplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD

Tisk: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski ţiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 0387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Ostani s nama, Gospodine!

Slavnu evanđeosku molitvu iz Evanđelja po Luki (Lk 24, 29) izabrao je sv. Ivan Pavao II. za naslov svojega apostolskog pisma za Godinu euharistije (2004./2005.). Sveti otac u njoj razmišlja nad jednom od najpoznatijih euharistijskih epizoda, onoj u kojoj se Isus susreo s dvojicom tužnih i razočaranih učenika na putu u Emaus, o susretu koji je kulminirao otvaranjem očiju te hrabru i odlučnu povratku na polja naviještanja uskrstog Krista.

Piše vlč. Antun Štefan

Dovjica učenika bježala su od mesta gdje su dim potonule sve lade i gdje im je stao svijet. Bili su razočarani i tužni. Stvarnost im je postala neizdrživa. Trebalo je nastaviti vjerovati, a oni više za to nisu imali snage. Takvo stanje duha prolazi i današnja Crkva, uronjena pomalo u duhovnu zbrku. Analize i rasprave o Crkvi često završavaju s tom konstatacijom, a nakon toga slijedi neutješan uzdah. Istina, neke situacije to i potvrđuju. Takvo stanje duha, ljudski gledano, postalo je velik teret za sve nas. No mi ne gubimo nadu. S Gospodinom se može uvijek bolje. On je pobjednik grijeha i smrti!

Papa Benedikt XVI. u propovijedi na Bogojavljenje 2008. definirao je Crkvu kao „svetu, ali sastavljenu od grešnika“. On nikada za Crkvu ne koristi izraz „grešna“, jer Crkva nije grešna, ona je uvijek sveta i zato što je sveta – neuništivom svetosti koja joj dolazi od Krista – Crkva može imati grešnike, patiti s njima u njihovim slabostima i liječiti ih.

Zato se danas, kad se čini da se „vraćamo kući“ pogнуте glave, obeshrabreni i bez rješenja, trebamo vratiti natrag u dvoranu Posljednje večere i svjedočiti da je Isus živ! Zbog njega je Crkva sveta. To nikada ne smijemo zaboraviti.

Isus je sve vrijeme s nama i pozorno sluša naše priče i zaključke. On nam tumači uzroke svega i daje nam ključ rješenja.

Pred nama su nepregledna polja za naviještanje uskrstog Krista. Okruženi smo hrabrom i odlučnom vjerom naših misionara i misionarki i ne predajemo se malodušnosti.

Zato te molimo, Gospodine Isuse – ostani s nama! Podrži nas u našim slabostima, oprosti nam naše grijehe, usmjeri naše korake na put dobra. Blagoslovi djecu, mlade, stare, blagoslovi naše obitelji. Blagoslovi svećenike, biskupe i sve redovnike i redovnice. Blagoslovi cijelo čovječanstvo. Ostani s nama, Gospodine!

*Sretan Uskrs svima vama, braćo i sestre,
a posebno vama – dragi naši misionari i misionarke!*

Uskrs – temelj naše vjere i evangelizacije

Piše mr. sc. Anita Treščec

Godišnja proslava svetkovine Uskrsa trebala bi biti povlašteno vrijeme preispitivanja naše osobne i zajedničke vjere, našega osobnoga i zajedničkog odgovora na postuskršno misijsko poslanje koje je Isus povjerio svojoj Crkvi. Vjera u Isusovo uskrsnuće početak je svakoga kršćanskog vjerovanja, jer kao što govori apostol Pavao: „Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša.“ (1 Kor 15, 14) Isusovim uskrsnućem čitava njegova ljudska priroda, njegova duša i tijelo, uzdignuta je na nov način postojanja. I tom se novom životu nadaju i raduju oni koji vjeruju u njegovo uskrsnuće. Isusovo je uskrsnuće događaj koji mijenja, koji preobražava, kojim započinje novo nebo i nova zemlja.

Povijesni Isus, Učitelj, prihvativ je mnogim ljudima bez obzira na njihovo vjersko opredjeljenje. Isusa i njegov nauk citirat će i upotrebljavati i ateisti i pripadnici drugih religija, no kršćanin ne priznaje Isusa samo kao Učitelja, ne ostaje samo na njegovu zemaljskom životu i nauku, kršćanin je povjerovao u Isusovo uskrsnuće. Isus ne živi samo u sjećanju kršćanske zajednice. Za kršćansku zajednicu Isus je Živi, Uskrsli i Proslavljeni, u njegovu uskrsnuću ute-meljena je kršćanska vjera u život vječni. Apostol Ivan u *Otkrivenju* nam govori: „Kad ga vidjeh, padoh mu k nogama kao mrtav. A on stavi na me desnicu govoreći: ‘Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji, i Živi! Mrtav bijah, a evo živim u vjeke vjekova te imam ključe Smrti i Podzemlja.“ (Otk 1, 17 – 18)

U svjetlu Isusova uskrsnuća Crkva otkriva svoju misiju i poslanje naviještanja Isusove radosne vijesti svim narodima. A taj pak „kršćanski navještaj nije govor o tuđem iskustvu vjere, nego navještaj koji proizlazi iz vlastitog iskustva i druge prati do susreta s Kristom“ (Vučković, A., 1998.). U tom smislu i papa Benedikt XVI. podsjeća da „biti kršćanin nije rezultat neke etičke od-

luke ili neke velike ideje, već je to susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i time konačni smjer“ (*Deus caritas est*, 1) i cilj: život vječni. Mogli bismo jednostavno reći da naviještati ne može onaj tko nema vlastito iskustvo vjere. Zbog toga bismo, govoreći o krizi misijskog djelovanja Crkve, trebali zapravo govoriti o krizi vjere.

Dakovačko-osječki nadbiskup Đuro Hranić u svojoj homiliji u bazilici sv. Pavla izvan zidina, u sklopu pohoda *ad limina apostolorum*, 16. studenoga 2018. govori: „Nova evangelizacija prepostavlja novo, tj. obraćeno srce evangelizatora. Tek kada novost evandelja Isusa Krista prode kroz moje srce, kada ta novost zahvati moje biće, kada moje usne govore iz punine srca, kada Isus Krist postane sve što imam i što jesam, tada i ja postajem ospozobljen za novi izričaj, tada tražim i imam potrebu tražiti uvijek nove metode, tada uspijevati prericati evanđelje i oblačiti ga u novi rječnik. (...) Crkvu se izgrađuje ljubavlju prema Isusu Kristu, koja hrani moju vjeru, koja zahvaća moj bitak i postaje moja velika strast i moja velika radost, koja tako zahvaća mene – to se ne može ne vidjeti na meni – i koja zahvaća moje bližnje, mijenja

obrasce i pravila mojega i našega zajedničkog ponašanja, mijenja ljestvicu vrjednota, pristupa i stajališta, uspijeva evandelje prericati drugim rijećima, izricati ga i rječnikom čovjeka kojemu se obraćamo.“

Papa Ivan Pavao II. pak, govoreći o novoj evangelizaciji u apostolskoj pobudnici *Christifideles laici*, ističe povezanost osobnog prianjanja uz Krista i njegovo evanđelje te sakramentno zajedništvo s njime kao preduvjet za život u djelotvornoj ljubavi i služenju. (Usp. CL, 34.) Otajstvo zajedništva s Isusom u sakramentima Crkve, a posebno u sakramentu euharistije treba hraniti i obilježiti naš vjernički život i svjedočanstvo, naš poziv i poslanje da budemo svjedoci Uskrsloga sve do kraja zemlje (usp Dj 1, 8).

Da bismo razumjeli važnost sakramentnog života, pogledajmo Isusovu sliku trsa i loze. Ta nam slika otkriva da svi sakramenti proistječu iz uskrsloga, živoga Krista te da po njima, a posebno po sakramentu krštenja, postajemo nacijspljeni na Krista kao loza na trsu. Loza donosi rod po svojoj povezanosti s trsom, a tako i mi povezanošću s Kristom postajemo dionici njegova božanskog života te po toj povezanosti donosimo rod dobrih djela (usp. Iv 15, 1 – 8).

Prisjetimo se gesla izvanrednoga misijskog mjeseca: „Kršteni i poslani – Crkva Kristova u misiji svijeta“. Upravo je sakrament krštenja, po kojem postajemo loza na trsu koji je Krist, najuže povezan s Isusovim uskrsnućem. Od prvih vremena Crkve taj se sakrament podjeljivao upravo u uskrsnoj noći. Uranjanjem u krsni zdenac stari je čovjek ukopan u Isusovu smrt da bi izranjanjem iz krsne vode postao novo stvorenje, suuskrsli s Kristom.

Iz te sakramentne, otajstvene, ali stvarne povezanosti s Kristom proizlazi odgovornost vjernika za misiju povjerenu im od Gospodina: „Podite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.“

Slika trsa i loze otkriva da svi sakramenti proistječu iz uskrsloga, živoga Krista te da po njima, a posebno po sakramentu krštenja, postajemo nacijspljeni na Krista kao loza na trsu. Loza donosi rod po svojoj povezanosti s trsom, a tako i mi povezanošću s Kristom postajemo dionici njegova božanskog života te po toj povezanosti donosimo rod dobrih djela (usp. Iv 15, 1 – 8).

(Mt 28, 19) U dekreту *Ad gentes* II. vatikanski sabor naglašava da su svi vjernici, bez obzira na to gdje se nalazili, primjerom života i svjedočanstvom riječi dužni očitovati svoje novo čovještvo, preporodeno u sakramentu krštenja, da bi kod ostalih ljudi promatranje njihova života izazvalo slavljenje Boga i otkrivanje pravog smisla ljudskog života te međuvisnost cijele ljudske zajednice (usp. AG, 11).

Odgovornost za stvoreni svijet, ljudje i njihovu sudbinu koja proizlazi iz Isusova uskrsnuća II. vatikanski sabor podcrtava i u dokumentu *Gaudium et spes*, gdje stoji: „Krist, koji je svojim uskrsnućem postavljen za Gospodina i kome je dana sva vlast na nebu i na zemlji, snagom svoga Duha već djeluje u srcima ljudi. U njima ne budi samo želju za budućim vijekom nego također samim time nadahnjuje, pročišćuje i učvršćuje ona velikodušna nastojanja kojima se ljudska obitelj trudi da poboljša životne uv-

jete i da u tom cilju podloži svu zemlju.“ (GS, 38)

Promatrajući svijet u koji smo poslani, suočavajući se s bolima, patnjama, ratovima, prirodnim katastrofama, moralnim relativizmom i zlom, mogli bismo se obeshrabriti i zanemariti vlastito krsno poslanje. No i u takvu svijetu raste i razvija se kraljevstvo Božje te papa Franjo u svojoj poruci za Svjetski dan misija 2017. godine podsjeća: „Propovijedanjem evandelja uskrsli Isus postaje uvjek iznova naš suvremenik, tako da oni koji ga prihvate s vjerom i ljubavlju doživljavaju preobrazavajući snagu njegova Duha, koji čovječanstvo i stvorene čini plodnima, kao što kiša čini zemlju plodnom. ‘Njegovo uskrsnuće nije nešto što pripada prošlosti, već sadrži neku životnu snagu koja je prožela svijet. Ondje gdje se sve čini da je mrtvo, sa svih se strana iznenada ponovno javljaju klice uskrsnuća. To je neodoljiva sila.’ (Evangelii gaudium, 276)“

Uvjek potrebiti obraćenja i obnavljanja vjere, iskoristimo prigodu godišnje proslave Isusova uskrsnuća, učvrstimo u sebi osobno i u svojim zajednicama svijest da će Isus uvjek biti s nama. Obnova krsnih obećanja u uskrsnoj noći trebala bi nam ponovno osvijestiti komu smo povjerivali, tko jedini može dati smisao našemu životu i tko je stalni u svojim obećanjima. Kad nas i okolnosti obeshrabre i kad nam se čini da je svaki misionarski i evangelicijski poduhvat besmislen, sjetimo se Abrahama, koji je povjerovao u nadi protiv svake nade. „Pred Božjim obećanjem nije nevjeran dvoumio, nego se vjerom ojačao davši slavu Bogu, posve uvjeren da on može učiniti što je obećao. Zato mu se i uraćuna u pravednost. Ali nije samo za nj napisano: uraćuna mu se, nego i za nas kojima se ima uraćunati, nama što vjerujemo u onoga koji od mrtvih uskrisi Isusa, Gospodina našega, koji je predan za opačine naše i uskrišen radi našeg opravdanja.“ (Rim 5, 19 – 25)

ALBANIJA
– s. Mirjam Glavina

Naš je glavni „posao“ molitva

15 je godina otkako smo došle u ovu mučeničku zemlju. Prigoda je to za sve nas, vaše bosonoge misionarke u Albaniji, da se osvrnemo unazad i zahvalimo Gospodinu za sve milosti koje nam je dao, što je uvijek bio uz nas i brinuo se za nas, kao što se dobri otac brine za svoju djecu. Zahvaljujemo i vama, dragi čitatelji i dragi prijatelji misije, što ste bili uz nas molitvom i darovima. Svakodnevno molimo za vas i vaše obitelji, da vas Gospodin prati svojim blagoslovom.

Naš karmelski misionarski život veoma je intenzivan i kako je Božja ljubav svaki dan nova, tako se i kod nas uvijek nešto novo događa. Često nas ljudi koji prvi put dođu k nama pitaju zar nam nije dosadno. Živjeti 24 sata u zatvorenom prostoru, u klauzuri, što se može raditi? Naš odgovor je uvijek isti: „Dan nam prode previše brzo.“ Naš je glavni „posao“ molitva.

Stalno smo s Isusom, u vrijeme određeno za molitvu, kao i u vrijeme kada radimo ili susrećemo ljude, pa nam tako nikada nije dosadno. Kad si s osobom koja te voli i koju voliš, nikada ti ne može biti dosadno.

Uz Božju pomoć i pomoć mnogih dobrih ljudi, posredstvom Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj, uspjele smo sagraditi našu samostansku crkvu, urediti dvorište i pomoći mnogim siromasima. Osim toga zahvaljujemo svima vama koji ste svojim darovima sagradili kuću za jednu siromašnu obitelj. Neka vam svima Gospodin uvrati!

Unatoč velikim potrebama i unatoč materijalnomu siromaštvu, naša je prva briga molitva i duhovna pomoć za sve one koji gladuju i žedaju za susretom sa živim Bogom, one koje je slomila patnja, one koji ne vide izlaz i smisao, one

koji su izgubili svoje drage i plaču za njima bez nadе, sve one koji trebaju molitvu i pomoć. Još uviјek svaki dan kucaju na naša vrata mnogi koji dolaze tražiti molitvenu pomoć, a također i oni koji imaju potrebu podijeliti svoju patnju, tražiti savjet, izreći zahvalu, učiti moliti. Često su tako teške situacije i patnje da ne postoji ljudska riječ koja može utješiti i pronaći izlaz, već samo Bog, koji je Otac Utjehe. A budući da ljudi imaju doista veliku vjeru i slijepo se predaju u njegove ruke, često doživljavamo prava čuda Božje ljubavi, moći i pomoći.

Netko traži blagoslov za obitelj, netko traži molitvu i pomoć u obiteljskim problemima, problemima s djecom, s mladima, ali većina moli za posao i zdravlje. Roditeljima je najteže kada mladi odu krivim putem. Nedavno nas

je posjetila jedna obitelj sva u suzama. Njihov 16-godišnji sin sa svojim je prijateljem išao u krađu, i to u roditeljsku kuću tog prijatelja, pa su oba završila u zatvoru. Došli su moliti za njegovo obraćenje i oslobođenje iz zatvora. Vratili su se nakon nekoliko dana, a s njima i sin „povratnik“ s krunicom u ruci. Zaista je Bog čuo molitve za njegovo obraćenje. U zatvoru je doživio posebnu prisutnost Božju. Rekao je da je prvi put molio nakon prve pričesti i da nije poznavao Boga, štoviše, da ga je i smijavao u društvu i da ga sada želi upoznati, uz riječi: „Ako nije kasno za mene...“ Sada želi krenuti ispočetka i zahvaljuje Bogu za to iskustvo samoće. Moli za oproštenje svoju obitelj, kao i malog brata što ga je tukao. A molio je i nas za oproštenje što nas je prije sudio i omalovažavao, misleći da je naš život uzaludan. Kako lijepo iskustvo i još jedan primjer kako Gospodin djeluje po patnji i kako naši grijesi nisu preprjeka da nam iskaže ljubav i milost.

Mnogo ih je koji dolaze po pomoć nakon što su prethodno tražili pomoć kod raznih враčara. Takvi obično imaju probleme koji se očituju u nemiru, svadama, psihološkim problemima, nesanici,

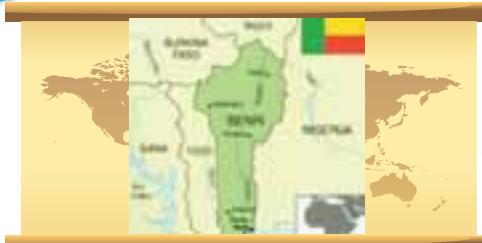
depresiji, neobjasnivim bolestima i patnjama na tjelesnoj razini, ovisnostima o nekom poroku, o nekoj osobi, sve do neobičnih ukočenosti, štucanja, glasanja koje sliči lajanju itd. Mi im nastojimo pomoći molitvom i uputama. Uvijek ih uputimo da se dobro isповijede, prakticiraju sakramente, svakodnevnu molitvu i da potraže pomoć svećenika. Zbog nedostatka svećenika, osobito onih koji bi se bavili takvim problemima, često im je teško naći svećeničku pomoć, pa problemi duže traju. No, uz redovitu molitvu, napredovanje u vjeri, s puno strpljivosti, ljudi se polako oslobođaju.

Ima ih i takvih koji su i uz redovito pohađanje mise još uvijek na samim početcima ozbiljnoga vjerničkog života. Još uvijek se susrećemo s ljudima koji imaju duboku nepokolebljivu vjeru u providnost Božju, traže Božju volju, ali ne primaju sakramente i ne prakticiraju vjeru, barem ne onako kako smo mi to navikli. U jednom dijelu Albanije, iako nisu ni kršteni, borit će se svim silama da bi dokazali da su katolici. Kao i jedna naša sestra, koja je, iako nije bila ni krštena, jednomu mladom muslimanu koji je obilazio oko nje

rekla da će radije ući živa u grob nego promijeniti svoju vjeru.

Nedavno nas je prvi put posjetila jedna obitelj iz obližnjeg grada Lezha. Došli su k nama zahvaliti Gospodinu za sve milosti i preporučili se u molitvu da ih i dalje prati blagoslov. Obično sve uputimo da odu u našu crkvu i da sve što imaju kažu Isusu. Tako smo i njima rekli, no odmah smo shvatile da ne razumiju o čemu se radi. Onda smo im objasnile što je hostija, da je u njoj Isus i da je Isus u tabernakulu u našoj crkvi. Kad je gospođa to čula, rekla je: „Pa zašto nam to nije nitko rekao!“ I odmah dodala: „Idem odmah k Isusu!“ Uz velik osmjeh olakšanja i radosti brzo je cijela obitelj otišla u crkvu k Isusu. I to je za nas velika radost i cilj našeg djelovanja – dovoditi ljudi k Isusu.

O Isusu pričamo i muslimanima koji se dolaze preporučiti u molitve. Uvijek im kažemo da ćemo rado moliti za njih, jer je Isus umro za sve ljudi, pa tako i za njih. Kao što Isus nije „izbacio“ nikoga iz svojeg djela spasenja, tako ni naša molitva ne izbacuje nikoga. Tu smo za Crkvu i za sve ljudi, jer Bog želi da „se svi ljudi spase i dođu do spoznanja istine.“

 BENIN
– s. Jacinta Petrović

Moć molitve i vjere

Korizma nam kuca na vrata. Jesmo li spremni poći s Kristom i slijediti ga na križnom putu? On nas zove i čeka. Sigurna sam da su milijuni duša odlučili slijediti Krista i da njihov broj iz dana u dan raste zahvaljujući marljivim i neumornim radnicima u Božjem vinogradu. Korizma je za sve nas povlašteno vrijeme, kada možemo dublje uroniti u misterij svojeg spasenja, koji nam jamči vječni život. Svatko na svoj način doživljava i dotiče tajnu otkupljenja, kroz vlastita iskustva u životu. U tome nam pomažu razne pokorničke vježbe, molitva, djela milosrđa i ljubavi.

Naš narod u Beninu puno toga me poučio o vjeri. Primjeri koje svakodnevno doživljavam, pa i u banalnim, svakodnevnim situacijama, potiču me da u duhu uskliknem: „Velika ja tvoja vjera, čovječe Benina!“ I to je stvarno. Navest ču samo jedan od tisuće primjera vjere čovjeka u Beninu.

MOLITVA: „Molite i dat će vam se.“ Jedan otac obitelji bio je u službi врачеva i sam je kasnije postao враћ. Bio je oženjen ženom katolikinjom, koja je bila prisiljena udati se za njega jer je dobro platio za nju njezinim roditeljima, isto tako poganim. Zajedno su dobili osmero djece. Prvi sin, a kasnije i sva ostala

djeca, krenuli su putem vjere svoje majke. To je bio plod njezine tihe i u srcu sakrivene molitve, žrtve i vjere u Boga. Godine su prolazile, djeca su primala sakramente i rasla u vjeri. Majka i djeca prikazivali su Bogu svakodnevne žrtve i molitve za obraćenje oca. Budući da sam stalno bila s njima u kontaktu, pratila sam ih molitvom i razgovarala s njima. Jednog dana jedan od sinova došao je i donio radosnu vijest: otac je napustio idolopoklonstvo, ali još uvijek odbija pristupiti u krilo Katoličke crkve (što je i normalno za situaciju i položaj u kojem se našao). Nastupilo je progonstvo oca i cijele obitelji od ostalih врачеva. Oca su врачеvi pomoću uroka učinili teško bolesnim. Njegov sin je u katoličkoj zajednici Obnova u duhu iznio svoj problem i svi su se ujedinili u molitvi, vjerujući da će Bog uslišiti njihove molitve. Bodrili su ga u vjeri i pouzdanju da će ih Bog uslišiti te da će otac prihvati vjeru svojih sinova.

Međutim otac je i dalje bio bolestan i stanje se pogoršavalo iz dana u dan, jer je odbio zahtjev врачеva da se vrati u njihovu službu. Врачеvi

su prikupili nove snage i oborili se na oca i cijelu obitelj. Otac više nije bio sposoban ni hodati, niti govoriti kako treba. Osim toga врачеvi su uoči svojeg slavlja tražili od oca da im dade dvije blizanke i najmlađeg sina kao žrtve. Otac je to odbio, a djeca su spašena bijegom iz sela te se još dan-danas nisu vratila svojoj obitelji. Što su patnje bile veće, to su molitve i žrtve, kao i nada, s vjerom u Boga, rasle u srcima molitelja. No врачеvi ne miruju. Zdravstveno stanje oca stalno se pogoršava.

NADA: Nitko nije izgubio pouzdanje, nego su pojačali svoju molitvu i rasli u vjeri i nadi, svjesni da Bog šiba svoje izabranike, ali ih ne ostavlja. Borba između svjetla i tame se nastavlja. Svjetlo Krista uskrasnula ga upaljeno je u očevu srcu i otac prepoznaće i prihvaća. Po brzoj i kratkoj pripravi prolazi sve etape katekumenata i svjesno u svojoj patnji prihvaća krštenje i sve ostale sakramente. Milost Božja je s njim. Svjetlo je pobijedilo tamu.

ŽRTVE: Patnje nisu prestale, nego su udvostručene, ali otac ih sada prihvaća u vjeri. Obitelj je sretna, iako

strašno trpi od vračeva. Otac napokon umire u miru s Bogom. Odlazi s ovog svijeta samo dvanaest dana nakon krštenja. Nebo je primilo u svoj zagrljaj jednu dušu čistu, lijepu i nevinu te se raduje. Tihe i neznane žrtve i molitve majke obitelji urodile su plodom. Djeca su prihvatile vjeru Crkve katoličke te su, odrastajući u vjeri, postali vjerni svjedoci Kristovi. Patnje i progonstva za tu obitelj nisu prestale, ali molitva je ona po kojoj crpe snagu od Boga. U svojem životu žrtve i molitve hrane svoju vjeru i svjedoče za nju sve do danas.

Smisao pokore i molitve otkrivaju u Kristu.

RADOST: Molitva, žrtva, nada i radost jednako je – vjera. Vjerujemo li da po molitvi i žrtvi s nadom i u radosti primamo od Boga sve što ga molimo? Znamo li tražiti neprolazne vrijednosti ili...?

Radujmo se u Kristu ako smo što dobro učinili, pretrpjeli, moliли poradi Krista. Radujmo se što su naša imena upisana u knjizi života. Radujmo se jer je Krist prvi trpio, umro i uskrsnuo za nas. ALELUJA! ALELUJA!

EKVADOR

– s. Klementina Banožić

Promocija maturanata pod šatorom

San otprije 20 godina danas se pretvorio u slavlje i radost. U Paloquemadu je dosada kao školska zgrada korištena mala drvena nastambica u središtu sela, okružena svim nasiljima i opasnostima za djecu. Ljudi iz sela postajali su svaki dan sve uzrujaniji zbog ozljeda i negativnih utjecaja na djecu te je škola postalo mjesto sukoba među susjedima i velik društveni problem.

Prostor je bio premalen i neodgovarajući. Trebalo je uči u srž problema i suočiti se sa svim poteškoćama i pronaći odgovarajuće rješenje. Razmišljajući zajedno, počeli smo tražili teren gdje bi se mogla sagraditi nova škola.

Teren je brdovit i bilo je teško naći nekoliko metara ravnice. Ali evandelje kaže da vjera veličine gorućina zrna pomiče brda. I krenuli smo na posao!

Za nekoliko mjeseci pronašlo se mjesto gdje smo morali maknuti dio brda da bi se stvorio prostor za gradnju škole. Zajedno s malim brojem onih koji su podržavali ideju te s velikim brojem onih koji su bili apsolutno protiv, ali s našim velikim povjerenjem u Boga te osluškujući krik sela i tajanstven zov djece i roditelja koji su svjesni važnosti školovanja, nismo odustajali.

Odgoj uz evangelizaciju, prožet vjerom i milosrdnom ljubavlju, i sve

što ide uza stvaralaštvo na tom području rada, trebali su prostor za školu. A da bismo ga dobili, morali smo proći cijeli proces dobivanja potrebne dokumentacije te probuditi povjerenje sela i osoblja koje će sudjelovati u radu zajedno s nama sestrma. Koraci prema cilju zahtjevaju mudrost, napor i ustrajnost.

Vjerujemo da i djeca iz najzapuštenijih krajeva imaju pravo na odgoj i obrazovanje i da se ne osjećaju isključenima iz društvenih slojeva i mogućnosti napretka i bolje budućnosti.

Unašoj misiji Paloquemado 27. veljače imali smo sedmu promociju maturanata.

Zajedno s obiteljima, zaposlenicima, sestrma redovnicama službenicama milosrđa i svima koji su zajedno s nama ustrajali na putu, pratili nas i podržali molitvom i solidarnošću, uzdižemo hvalu Bogu. „Život nas je naučio da ljubav ne znači gledati jedno u drugo, već zajedno gledati u istom smjeru.“ (Antoine de Saint-Exupéry)

Nedostaje dvorana za društvene aktivnosti

Božja providnost nije nas napustila i škola je danas tu i ima sve potrebne uvjete za djelovanje. Međutim još uvijek nedostaje puno toga. Nedostaje dvorana za dru-

tvene aktivnosti, pa trenutno u tu svrhu služi dvorište, ali događa se da zbog kiše ili jakog sunca moramo prekidati aktivnosti ili, jednostavno, trputi vremenske nepogode.

Današnji maturalni program mlađih s njihovim roditeljima i kumovima započeo je u župnoj crkvi sv. Marije Krucifikse, uz blagoslov maturanata i njihovih roditelja te čitanje teksta iz Poslanice sv. Pavla Timoteju gdje Pavao poručuje svojemu mladom prijatelju i učeniku: „Neka nitko ne prezre tvoju mladost... Na stoj biti primjer vjere u riječima i poнаšanju...“

iz života naših misionara

Nakon blagoslova u crkvi uputili smo se prema šatoru, u kojem je održan program maturalne promocije te je poslužio kao dobro sklonište. Ipak, voljeli bismo da idući maturanti, uz vašu pomoć, imaju i prikladnu dvoranu.

Zahvalnost je roditelja i djece neizmjerna. Svi su presretni što su svoju djecu mogli pratiti u školi od prvog razreda do završetka srednje škole te što imaju mogućnost nadići isključenost i otvoriti si vrata prema novoj i boljoj budućnosti.

Novost života i uskrsnuće trajno je u našoj ljudskoj povijesti.

Samo Isus je snaga onima koji skupa s njime grade ljudsku povijest i naviještaju radosnu vijest. Uza „sretan Uskrs“ svima vama, molimo neka vrijeme od Čiste srijede do Duhova prožme našu kršćansku svijest i ujedini snagom Duha Uskrsnuloga njegovu Crkvu i svijet razriven nereditma grijeha i poroka današnjeg vremena.

Rad s mladima i duhovni izazovi u Brazilu

Očac Milan Knežović pripada Družbi Božje riječi, verbitima. Rođen je 8. travnja 1974. godine u Rašćanima, kod Imotskoga, a zaređen je za svećenika 21. svibnja 2011. godine. U misije u Brazil otišao je 23. kolovoza 2011. godine.

? **Kako ste se odlučili za misijski poziv i kako to da ste odabrali red verbita?**

! Svi smo od trenutka krštenja na neki način pozvani od Boga, a onda o nama ovisi u kojoj ćemo mu se mjeri prepustiti i dopustiti mu da u nama zaživi. Imao sam puno uzora za misijsko djelovanje: sv. Franjo Asiški vječiti je poziv na predanje, jednostavnost, siromaštvo i sebedarje, kao i ostali svetci koje sam upoznao te naši domaći misionari – sv. Majka Terezija i o. Ante Gabrić. Svećenički put započeo sam u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, a žar prema misijama, prema predanju sebe drugima ondje gdje je najpotrebitije uvijek sam u sebi osjećao. U bogosloviji sam djelovao u Misiskom pokretu, gdje smo skupljanjem maslinovih grancica i kreativnim aktivnostima pomagali misionarima, te sam tako slučajno od kolege bogoslova saznao za red verbita i njihovu misijsku karizmu. Malo-pomalo počelo je moje upoznavanje te družbe, kao i spoznaja da je to moj put.

? **Vaš prvi doživljaj Brazila?**

Moj prvi kontakt s Brazilom bio je između 2007. i 2009. godine, kad sam kao bogoslov do-

šao u Brazil i naučio portugalski jezik, što je bio dio moje teološke formacije. Budući misionari moje družbe obvezno moraju imati jedno misijsko iskustvo prije vječnih zavjeta i svećeničkog ređenja, što obično bude na drugoj godini teologije. Nakon povratka od nas se tražio spisak od tri zemlje u kojima bismo mogli i željeli misijski djelovati. Na mojoj su se popisu našli Brazil, Angola i Portugal te je taj popis otišao u Rim na konačno odobrenje poglavara. Odobren mi je povratak u Brazil te sam onamo otpotovao 2011. godine, nakon primaњa misijskog križa od Mate Uzinića, mojeg rektora u splitskoj bogosloviji. Otad sam u Brazilu, uvijek u istom gradu, u istoj Župi Barra Mansi, s dva subrata – Brazilcem i Kongoancem.

? **Kakva je vjera u Brazilu i kako ljudi doživljavaju misionare?**

! Brazil ima pedeset milijuna kršćana, od kojih nisu svi katolici. Ljudi su zahvalni misionarima te u njima, ali i općenito u Crkvi vide moralnu vertikalnu i oslonac u raznim društveno-političkim previranjima. U kontekstu raznih socijalnih konfuzija Crkva ostaje orientir i bistro oko, koje pojedincu daje čist pogled na

sebe, druge i na svijet. Crkva u Brazilu ima posebno razvijenu socijalnu osviještenost, brigu za zapostavljene, ali i osviještenost za ekološka pitanja, dakle sve vrednote koje nam je Bog darovao i koje treba čuvati i predati ih drugim naraštajima. Crkvi ništa nije važnije i vrjednije od ljudskog života – nikakva ideologija, politički sustavi ni ekonomski pretencije. Nažalost, živimo u vremenu u kojem se čini da ljudski život vrijedi sve manje, odnosno da sve drugo dobiva veću vrijednost od samog života. Uloga Crkve u Brazilu jest da u toj nestabilnosti ljudima ulijeva nadu i daje pouzdanje da izdrže sve što je teško, nepravedno i nepredvidivo, sve što ulijeva strah. Uloga je Crkve biti glasnica nade, ne prozivati nesavršenost, nego pozivati da se ljubavlju i mirom gradi zajednička budućnost za sve ljudе, bez obzira na boju kože, spol, ekonomski status ili koji drugi kriterij. U toj ravнопravnosti velike Kristove obitelji, u kojoj smo svi braća i sestre, svatko nalazi svoje mjesto.

? **U Brazilu puno radite s mladima. Kako prići današnjim mladima i uputiti ih na Boga?**

! Neiskreno i što nije rađeno s ljubavlju odbija svakog čovje-

ka, a ponajviše mladoga. Onoliko koliko se čovjek uspije predati i dopustiti da drugi u njemu prepoznaјu iskrenu ljubav, toliko se mlađi prema njemu otvaraju i susretu s Bogom. Svjedočanstvo mlađima, i djelima i riječima, uvijek je potrebno. Važno je imati vremena za mlađe i brinuti se za njih poput roditelja. Roditeljska je ljubav najvidljivija u malim gestama zbog kojih se dijete osjeća voljenim, a nije potrebno previše riječi, tako da su prisutnost te briga za detalje ključni za naš život. Nema konkretnog odgovora koji bi odgovarao kontekstu svake župe – to su nijanse koje svećenik uči kada dode na novo područje te polako upoznaje ljudе, obitelji i situacije u kojima se oni nalaze. Teškoće su na neki način najbolji način koji vam omogućavaju da se približite čovjeku i da ga upoznate. Uostalom, u takvoj je bliskosti i Isus radio. Po toj bliskosti grade se novi odnosi i uspostavljaju nove spoне – ne samo između svećenika i čovjeka, nego i između Boga i čovjeka.

?

Kako konkretno misijski djelujete u Brazilu?

!

Djelujemo u župama, u redovitome župnom pastoralu. Postoje i različite karitativne aktivnosti kojima najpotrebitijima nastojimo pribaviti pomoć. Primjerice, svakog nam dana u župu dolaze ljudi s molbama da im pomognemo platiti račune, osigurati obrok ili pomoći majkama s djecom. U tim trenutcima nastojimo konkretnu pomoć pružiti odmah, no djelujemo i na dugoročnom planu, u raznim projektima na biskupijskoj razini, da bismo socijalnim pastoralom trajnije rješili stalne, duboke probleme. Ne želimo samo dati ribu, nego naučiti ljudе loviti, da bi sami mogli biti krojači svoje sadašnjosti i budućnosti. Trenutno kod nas traje projekt opismenjavanja, jer puno ljudi u dobi od pedesetak godina ne zna čitati ni pisati, pa im se nastoji dati osnovna izobrazba, da bi sami mogli „uzeti udice u ruke“. Crkva se brine za sve socijalne staleže, ali ponajprije za najsramaњije, a u Brazilu je siromašnih veoma mnogo i mnogi žive ispod razine minimalnih egzistencijalnih uvjeta. Briga o njima i njihovim pravima neizmijerno nam je bitna. Radostan sam što u našim

crkvama ima mnogo mlađih i što mali projekti koje pokrećemo, poput „friganih pizza“, doista uspijevaju. Mladomu čovjeku treba pomoći da sanja s Bogom, da uvijek vjeruje u dobro i da ga Bog nikada neće ostaviti. Važno je u njih usaditi da se bez žrtve u životu ne može postići puno. Moramo dozvoliti da se kultura ideała i vrijednosti promiče i u medijima, no u svemu tome ono što je važno jest čovjeku dati mehanizme da otkrije svoje vlastite talente. Talent je Božji dar i svoj vlastiti put može jedino sam ishoditi, a to je obveza i prema sebi i prema Bogu. Pomoć na putu traženja najboljeg puta jest zadaća Crkve.

?

Možete li nam objasniti projekt „friganih pizza“?

!

Prodaja „friganih pizza“ ispred crkve duga je župna tradicija, no s vremenom je pala njihova kvaliteta, pa sam mlađima predložio da ih sami nauče praviti. Godine 2015. pozvali smo kuharicu da nas poduči te smo krenuli u prvi projekt (i ja sam s njima naučio razvlačiti tjesto). Pizze prodajemo za župnu svetkovinu, Sv. Sebastijana, koja je 20. siječnja. Prve smo godine prodali 9000 pizza, a otad se broj svake godine povećava. Prikupljenim novcem pokrivamo troškove namirnica, a ostatak odlazi u fond za putovanje mlađih na Svjetski dan mlađih. Nažalost, ne mogu ići svi koji su angažirani u projekt, ali oni marljiviji ipak imaju više šanse, što je i normalno. Iako ne putuju svi, građi se zajedništvo, što me čini veoma radosnim. Premda su „frigane pizze“ kao župni proizvod postojale i prije mojeg dolaska, mi smo joj dali kvalitetu i prepoznatljivost, tako da nas svi već prepoznaju i mlađe zovu „vitezovi pizza oca Milana“. Na ovogodišnji Svjetski dan mlađih u Panami išlo ih je 23 mlađih.

?

Kakvo je stanje s duhovnim zvanjima u Brazilu?

!

Nas trojica subraće djelujemo u župi s tridesetak filijala i naša situacija je tipična slika stanja duhovnih zvanja u Brazilu. Brazil je ogromna zemlja i župe su izuzetno velike, no raduje me što ima sve više domaćih zvanja i u dijecezanskom kleru i među redovnicima. Također je

mnogo suradnika laika, bez koji bi opstanak žive Crkve bio nemoguća misija. Crkva je u Brazilu nešto drugačija nego u Hrvatskoj – ljudi aktivno sudjeluju, ne samo kao čitači i pjevači, nego kao pastoralni suradnici u katehezama, sakramentima, formacijama. Takva Crkva doista je jedan živi organizam.

?

Što za vas znači misijsko poslanje?

!

Misijsko poslanje znači voljeti Boga i čovjeka kada god i gdje god je to moguće, dakle svagda i svugdje. To znači činiti dobro kao što je Isus to činio, biti suošćajan, biti pravedan, pošten, radostan te iznad svega poniran, jer se bez poniznosti sva nastojanja ruše kao kula od karata. Biti radostan u Bogu znači punim plućima živjeti život koji nam je Bog dao, voljeti ljudе oko sebe i maksimalno se davati, pa i u najmanjim djelima, poput postavljanja pločica u kapeli, posjeta starici ili bolesniku. To znači biti odsjaj Isusova osmijeha, radosti i nade u svim životnim situacijama koje nam je Bog darovao. Za to ne treba biti ni svećenik ni časna sestra; dovoljno je pripadati Bogu i dozvoliti mu da živi u nama.

?

Kako vam mi u Hrvatskoj možemo pomoći?

!

Molitvom. Već nam puno pomažete, posebice Radosnom vijesti, koju redovito primam i čitam, te kontaktom kojim nam dajete do znanja da nismo zaboravljeni i da još pripadamo domovini. Hvala i svim vjernicima koji svojim dobročinstvima i materijalnim prilozima misle na nas, svoje misionare, ali i pomažu misiji po cijelom svijetu. Papinska misijska djela održavaju lijepе spone sa svima nama, na čemu sam im posebno zahvalan. Iako mnogo zemalja ima misijske djelatnosti i radi stvari na drugačije načine, drago mi je da sam Hrvat i da primam toliko ljudskosti, topline i požrtvovnosti iz Papinskih misijskih djela u našoj zemlji.

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

Liječnici i njihovi humanitarni suradnici na područjima zahvaćenima ratom

Piše don Josip Tadić,
ravnatelj PMD-a Vojnog
ordinarijata BiH

„U času kada stupam među članove liječničke profesije, svečano obećajem da će svoj život staviti u službu humanosti. Prema svojim učiteljima sačuvat ću dužnu zahvalnost i poštovanje. Svoje ću zvanje obavljati savjesno i dostojanstveno. Najvažnija će mi briga biti zdravlje mojega pacijenta. Poštovat ću tajne onog tko mi se povjeri. Održavat ću svim svojim silama čast i plemenite tradicije liječničkog zvanja. Moje kolege bit će mi braća. U vršenju dužnosti prema bolesniku neće na mene utjecati nikakvi obziri vjere, nacionalnosti, rase, političke ili klasne pripadnosti. Apsolutno ću poštovati ljudski život od samog začetka. Niti pod prijetnjom neću dopustiti da se iskoriste moja medicinska znanja suprotno zakonima humanosti. Ovo obećajem svečano, slobodno, pozivajući se na svoju čast.“

(Hipokratova – Ženevska liječnička prisega)

Razmišljam o molitvenoj nakanji za travanj, koja je namijenjena za liječnike i njihove humanitarne suradnike na područjima zahvaćenima ratom, koji ugrožavaju vlastite živote da bi spasili druge, probudilo se u meni sjećanje na Domovinski rat i na vukovarsku bolnicu. Vukovarska bolnica, u kojoj nije bilo struje, vode ni lijekova, na koju su padale kiše granata, u kojoj nitko nije gledao je li ranjen Srbin ili Hrvat. Dan nakon pada Vukovara, grada heroja, pala je i vukovarska bolnica. Pala je ona koja je bila simbol humanizma i medicinske etike. Zgrada koja je svih mjeseci opsade pružala nadu i utočište, predana je 19. i 20. studenoga 1991. na upravljanje beogradskim lijećnicima iz Vojne akademije. Pritom su mnogi požrtvovni liječnici, koji su mjesecima radili u nemogućim uvjetima, završili u logoru.

Priča o Vukovaru i njegovo opсадi nije potpuna bez priče o lijećnicima poput ravnateljice vukovarske bolnice dr. Vesne Bosanac i dr. Zorana Aleksićevića. Dr. Aleksićević se u vukovarskoj bolničkoj dvorani morao suočiti s ozljedama koje dotada nikada nije bio vidio, o čemu je kazao: „Nisam htio odmah ići u amputacije, ma koliko ozljede bile teške. Bilo je jako zahtjevno sanirati takve ozljede bez lijekova. Morali smo se prilagoditi. Radili smo u nemogućim uvjetima, ali tada ne razmišljate o gladi niti žeđi, a kamoli umoru. Ozljede koje smo viđali nikada prije nisam susreo.“

U svijetu je u proteklih tridesetak godina vođeno mnogo ratova. Njih su uglavnom pokretali svjetski moćnici, koji su u igru uložili ljudske živote. Projicirali su i potakli strašne pokolje. Naspram tomu, razmišljajući kršćanski i etički, razuman čovjek iznad svega vrjednuje ljudski život i osobu koja je jedinstvena i neponovljiva. Svaki čovjek neprocjenjivo je vrijedniji od bilo koje svote ili valute, interesa i ideologije. Naposljetku, novčanice su samo običan papir i nijedan svjetski moćnik ne može tomu papiru udahnuti život. Kao svećeniku, sasvim mi je razumljivo da svi interesi moraju biti u službi čovjeka. Vjerujem da moje razmišljanje dijele i mnogi liječnici, koji su u teškim situacijama stavljeni i stavljeni i svoj život u opasnost, želeći pomoći ljudima u ratom zahvaćenim područjima. Takve nesebične ljude i humaniste nazivamo lijećnicima koji ne poznaju grane. U njihovu nesebičnu zalaganju za čovjeka sudjeluju i mnogi drugi, koji svojim humanitarnim radom pomažu marginaliziranim ljudima u nevolji. Mnogi od njih rade potpuno nesebično, jer ih u tome vodi kršćanska i ludska solidarnost.

Kad su Isusa pitali koja je zapovijed najveća od svih, on je odgovorio: „Ljubiti Boga, svim svojim srcem, svom svojom dušom i svim razumom svojim. A isto tako i svoga bližnjega ljubiti i gledati kao samog sebe.“

Tako jednostavno, a često neprihvatljivo!

Svjesni smo da nijedan rat ne ide u prilog životu. Liječnik koji želi izlijevati mora prvo uspostaviti dijagnozu i kazati: „Nepravde, prekomjerne nejednakosti na gospodarstvenom i društvenom području, zavist, nepovjerenje i oholost što buju među ljudima i narodima, trajno ugrožavaju mir i uzrokuju ratove.“ (KKC, br. 2317)

Kao kršćani, svi smo pozvani nositi mir u sebi i širiti ga među ljudima. Crkveni nauk o miru sažet je u Konstituciji o suvremenom svijetu *Gaudium et spes*, koja kaže da mir nije samo odsutnost rata, niti se svodi samo na uspostavu ravnoteže među protivničkim silama, nego je mir djelo pravednosti (GS, br. 78).

Kršćanska vjera nas potiče živjeti i nositi nadu. Nadu u bolje sutra, nadu da dobro nadjačava zlo, nadu da se isplati biti dobar iako je lakše biti drugačiji. Vjerujemo da na kraju tunela dolazi svjetlo, a to je život vječni, kojemu svi težimo i koji je smisao cjelokupnoga životnog hoda i nastojanja pomaganja drugima i liječenja njihovih rana, kako na duši, tako i na tijelu. Pozvani smo obuzdavati ratno divljaštvo, protiviti se naoružanju, koje može nanijeti neizmjerna i neograničena razaranja i ljudske žrtve. Živimo u vremenu i u svijetu gdje je jasno vidljiva utrka u naoružanju. Od toga nije izuzeta ni naša domovina. A „Crkva se raduje duhu pravoga bratstva koje cvate među kršćanima i nekršćanima“ (GS, 84).

Dan svjedoka vjere

Dana 24. ožujka Katolička crkva širom svijeta proslavila je Dan svjedoka vjere.

Povijest proslave tog dana seže u 1993. godinu, kad je za vrijeme svestre mise ubijen salvadorski nadbiskup sv. Oskar Romero († 1980.), zbog toga što je odlučno stao u obranu obespravljenih, siromašnih i proganjениh te pozvao i svoje svećenike da to isto učine. Nekoliko dana prije svoje smrti sv. Oskar Romero je izjavio: „Da, ubit će mene, ali neće ubiti istinu.“

Dan svjedoka vjere jest dan kad se sjećamo i hrvatskih misionara koji su izgubili život poradi Krista: fra Vjekić Čurića, koji je ubijen

31. siječnja 1998. ispred crkve u Kigaliju, glavnom gradu Ruande, i s. Lukrecije Mamić, koja je ubijena 27. studenoga 2011. na vratima samostana Službenica milosrđa, u mjestu Kiremba, u Burundiju. Sjećamo se i s. Clare Agano Kahambu, članice Školskih sestara franjevki Krista Kralja, Provincije Presvetog Srca Isusova iz Splita, koja je 29. studenoga 2016. ubijena u mjestu Bukavu, u DR Kongu.

Na kraju svake godine novinska služba Zbora za evangelizaciju naroda, agencija „Fides“, objavljuje popis pastoralnih djelatnika koji su izgubili život na nasiljan način tijekom posljednjih 12 mjeseci. Tijekom

2018. godine ubijeno je ukupno 40 katoličkih vjerskih službenika, što je gotovo dvostruko više nego 2017. godine, navodi se u izvještaju koji je sastavila i objavila katolička agencija „Fides“. Većinu ubijenih misionara čine svećenici, njih ukupno 35. Najviše ih je stradalo u Africi. I ove su godine mnogi bili žrtve pljačkaša u zemljama u kojima vlada siromaštvo i nasilje, gdje je vlast oslabljena korupcijom, a religija se zloupotrebljava.

Ono što je zajedničko misionarima koji su dali svoj život, a koje agencija „Fides“ spominje u svojem izvještaju za 2018. godinu, jest svjedočanstvo evanđeoske ljubavi i služenja svima, hrabrost i ostajanje uz povjereni narod usred opasnosti te vjernost primljenu poslanju.

Pozvani smo i dalje moliti za sve misionare i misionarke, jer na taj način možemo pokazati ljubav i zahvalnost za njihov dar svjedočenja i njihov rad.

Borba protiv malarije

Svjetski dan borbe protiv malarije svake se godine obilježava 25. travnja. Prema podatcima Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), od malarije godišnje oboli oko 212 milijuna osoba u svijetu. Gotovo polovica svjetske populacije izložena je riziku obolijevanja od malarije. Najveći je broj oboljelih i umrlih od malarije zabilježen u Africi, čak 92 %, zatim južnoazijskoj regiji (6 %) te istočnomediterskoj regiji (2 %).

Papinska misijska djela u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, posredstvom fonda za gladne, bolesne i najpotrebitije, već niz godina aktivno sudjeluju u borbi protiv malarije, bolesti s kojom se naši misionari svakodnevno susreću i koju nastoje iskorijeniti.

Poznato je da je malarija posebno opasna za djecu mlađu od pet godina. Problem je što, kada dijete oboli, roditelji nisu u mogućnosti kupiti lijek protiv malarije te ono umire ako se pravovremeno ne liječi. Uzrok

tomu je i problem zagadene i nepitke vode, jer u veliku dijelu Afrike nema vode ili je nepitka. Stoga se djeca koja nemaju mogućnost konzumirati pitku vodu, a boluju od malarije, oporavljaju duže, jer je za ozdravljenje nužan stalni unos pitke vode u organizam.

Cijena lijeka iznosi pet kuna, ali mnogim je obiteljima to nedostizno te otprilike svake dvije minute od malarije umre jedno dijete, što je poražavajući podatak.

Prije koju godinu Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela započela je akciju Snaga riječi koja mijenja svijet. Riječ je o akciji tijekom koje se prodaju misijske narukvice u različitim bojama, od kojih svaka simbolizira poteškoće djece u misijskim zemljama. Prodajom tih narukvica pomaže se djeci u misijskim zemljama.

Primjerice, žuta misijska narukvica simbolizira nadu za oboljelu djecu, a kupovinom te narukvice osiguravaju se sredstva za liječenje i prevenciju od smrtonosnih bolesti u zemljama u kojima djeluju naši misionari. Misijske narukvice mogu se naručiti u Nacionalnom misijskom uredu RH i BiH. Javiti nam se možete na e-adresu Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj: missio.croatia@missio.hr, ili u Bosni i Hercegovini: missio.bih@bih.net.ba.

Održana XVIII. godišnja skupština Papinskih misijskih djela Bosne i Hercegovine

Nacionalno vijeće Papinskih misijskih djela Bosne i Hercegovine započelo je svoju XVIII. godišnju skupštinu sv. misom u sarajevskoj katedrali Srca Isusova u 18 sati u nedjelju 3. ožujka 2019. godine. Misno slavlje predvodio je kardinal Vinko Puljić, a koncelebrirali su nacionalni ravnatelji mons. Luka Tunjić (BiH) i vlč. Antun Štefan (Hrvatska), dijecezanski ravnatelji fra Stipan Radić (Vrhbosanska nadbiskupija) i vlč. Josip Tadić (Vojni ordinarijat) te drugi svećenici na službi u Sarajevu. U ime Vrhbosanske nadbiskupije, kao organizatora godišnje skupštine, na početku mise sve je pozdravio fra Stipan Radić, dijecezanski ravnatelj. U svojoj propovijedi kardinal je, na temelju misnih čitanja, naglasio potrebnu pročišćavanja i stvaranja dobrog srca, koje će zračiti plenumitost i dobrotu. Naglasio je također da smo svi na svoj način misionari i navjestitelji evanđelja. Posebno je istaknuo potrebu novih duhovnih zvanja i novih misionara. Pozvao je na molitvu za nova zvanja, za misije i za misionare, koji ponajprije svojim životom propovijedaju riječ Božju i šire kraljevstvo nebesko.

Na kraju mise mons. Tunjić zahvalio je kardinalu Puljiću na predvođenju misnog slavlja i pastirskim riječima, a posebno što je kao predsjednik BK-a BiH, zajedno s drugim biskupima članovima BK-a BiH, proglašio Misijsku godinu u BiH, kao

pripravu za Izvanredni misijski mjesec listopad 2019., kad se obilježava stota obljetnica apostolskog pisma pape Benedikta XV. *Maximum Illud*. Izrazio je nadu da će Misijska godina pomoći u obnovi mjesne Crkve u BiH. Vlč. Štefan je pohvalio rad misionara i misionarki iz hrvatskog naroda, nazvavši ih našim herojima. Pohvalio je i suradnju dviju nacionalnih uprava PMD-a i zaželio uspješnu i blagoslovljenu skupštinu.

U ponedjeljak 4. ožujka 2019. godine molitvom je započeo radni dio skupštine u Misijskoj središnjici. U ulozi domaćina godišnje skupštine, fra Stipan Radić pozdravio je sve nazočne ravnatelje i izrazio za jedničku sućut mons. Vladi Lukendi, dijecezanskemu ravnatelju PMD-a Banjolučke biskupije, koji nije mogao biti nazočan zbog bratove smrti. Zaželio je da skupština prode u radnom i prijateljskom ozračju. Riječi pozdrava i želje za nastavkom dobre suradnje izrazio je i vlč. Antun Štefan uime Nacionalne uprave PMD-a u Republici Hrvatskoj. Zatim je usvojen predloženi dnevni red, kao i zapisnik s prošlogodišnjem Skupštine.

Prvi je predstavio svoje izvješće za 2018. godinu mons. Luka Tunjić. Rekao je da će zbog duljine pastoralnog i financijskog izvješća istaknuti samo najvažnije stvari pojedinih projekata i misijskih akcija te novosti u odnosu na izvješće iz 2017. godine. Novi naslovi u izvješću bili su *Izvanredni misijski mjesec listopad 2019.* i *Misijska godina u BiH*, dok je naslov *Novi misionari iz hrvatskog naroda* pridodan naslovu *Ubijeni misijski djelatnici u svijetu u 2018. godini*. Novi je naslov *Hrvatski misionari u svijetu*. Posebno je naglasio da se protekle 2018. godine, kao priprava za Izvanredni misijski mjesec li-

stopad 2019., uz redovite projekte i poslove, radilo na promidžbenim materijalima i medijskoj promidžbi misija u Misijskoj godini. U financijskom dijelu izvješća napomenuo je da se stalno smanjenje broja vjernika u BiH još ne osjeti u davanjima za pojedino papinsko misijsko djelo i misijske akcije. Cijela prošlogodišnja djelatnost bila je proglašena Misijskom godinom i pripravom za Izvanredni misijski mjesec listopad 2019.

Zatim su slijedila pastoralna i finansijska izvješća iz pojedine (nad)biskupije. Izvješća dijecezanskih ravnatelja obuhvatila su pastoralna događanja u protekloj godini i finansijsko izvješće, s posebnim naglaskom na akcije koje je iznjedrila Misijska godina. Nakon rasprave o predstavljenim izvješćima slijedilo je izjašnjavanje o pojedinom izvješću. Izvješća su jednoglasno prihvaćena i usvojena.

Ravnatelji su se složili da u tekucoj godini sva naša nastojanja, kao i ona pastoralna u župama, ustanovama i (nad)biskupijama, trebaju biti prožeta pripravom za Izvanredni misijski mjesec listopad 2019. Postojeće projekte treba održavati, ali i biti otvoreni za nove poticaje i akcije s obzirom na bosanskohercegovačku stvarnost. Želja je svih da misije, kako to često ističe papa Franjo, postanu stil vjerničkog života. Svi su pozvani širiti misijski duh apostolskog pisma *Maximum Illud*, Dekreta o misijskoj djelatnosti Crkve *Ad gentes* i pape Franje da „*missio ad gentes* postane izvor, uzor, nadahnuće, kriterij rada i vrjednovanja cjelokupnog djelovanja Crkve“.

Po završetku radnog dijela skupštine ravnatelji i s. Davorka uputili su se u Župu sv. Ane Banbrdo, Lepenica, na večernju sv. misu, koju je predvodio vlč. Josip Tadić, a propovijedao vlč. Pero Miličević. Dijecezanski ravnatelj Vrhbosanske nadbiskupije fra Stipan Radić ujedno je i župnik te župe te je nakon mise sa svojim župljanima pripremio zajedničku večeru, kojom je završila XVIII. godišnja skupština Nacionalnog vijeća PMD-a BiH. (**PMD BiH**)

Održana godišnja skupština Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj

U organizaciji Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i Varaždinske biskupije, u Pastoralnom centru u Ludbregu od 11. do 13. ožujka održana je godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela u RH.

Na Skupštini su sudjelovali mons. Ivica Petanjak, predsjednik Vijeća za misije HBK-a i krčki biskup, vlč. Antun Štefan, nacionalni ravnatelj PMD-a u RH, mons. Luka Tunjić, nacionalni ravnatelj PMD-a u BiH te biskupijski ravnatelji iz (nad)biskupija u Hrvatskoj: vlč. Ivan Novak (Bjelovarsko-križevačka biskupija), preč. Ivan Grinišin (Križevačka eparhija), vlč. Ivan Faletar (Sisačka biskupija), vlč. Dominik Vukalović (Varaždinska biskupija), don Jakoslav Banić (Splitsko-makarska nadbiskupija), don Frano Markić (Dubrovačka biskupija), mons. Juraj Jerneić (Zagrebačka nadbiskupija), don Ljubomir Galov (Hvarska biskupija), don Tomislav Puljić (Šibenska biskupija), vlč. Pero Jurčević (Gospicko-senjska biskupija), don Božidar Volarić (Krčka biskupija), mons. Luka Strgar (Đakovačko-osječka nadbiskupija), vlč. Perica Matanović (Požeška biskupija), don Jerko Vuleta (Zadarska nadbiskupija) i vlč. Slavko Rajić (Vojni ordinarijat).

Otvorene godišnje skupštine

Skupština je započela u ponedjeljak 11. ožujka 2019. svečanom koncelebriranom svetom misom u župnoj crkvi Presvetog Trojstva u Ludbregu. Prije početka misnog slavlja najprije je svećenike i vjernike pozdravio povjerenik za misije Varaždinske biskupije vlč. Dominik Vukalović, a rječi dobrodošlice uputio je i domaći župnik mons. Josip Đurkan, koji je svećenike u kratkim crtama upoznao s povješću grada i župe te Svetišta Predragocjene Krvi Kristove. U homiliji se biskup Petanjak osvrnuo na ulomak Matejeva evanđelja: „Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste.“ Isus Krist se poistovjetio s potrebitima; gladnjima, žednjima, strancima, golima, bolesnima i zatvorenima. Ono što uzinemiruje u čitanju tog evanđelja jesu Isusove riječi: „Meni ste učinili!“ Svi oni koji su pomagali gladne, žedne, strance, gole, bolesne ili zatvorenike, nisu imali svijest

da to čine Bogu. Isus se nije poistovjetio s onime koji daje, nego s onime koji prima. Krist se poistovjećuje s onima koji nemaju, a kojima treba pomoći. Ta svijest da se nešto čini čovjeku, a ne Bogu, ono je što će nas možda iznenaditi kada budemo stali pred lice Božje, poručio je krčki biskup. Na kraju mise prirodne riječi uputili su nacionalni ravnatelji Papinskih misijskih djela u RH i BiH vlč. Štefan i mons. Luka Tunjić.

Radni dio skupštine

U utorak 12. ožujka započeo je radni dio. Na početku susreta sve je okupljene srdačno pozdravio vlč. Antun Štefan, nacionalni ravnatelj PMD-a u RH, a pozdravima se pridružio i biskup domaćin mons. Josip Mrzljak. Vlč. Antun Štefan izvjestio je sudionike o temama godišnje skupštine, kao i o pripremama za Izvanredni misijski mjesec listopad 2019. „Godišnja skupština daje nam uvid u sve ono što smo protekle godine učinili na duhovnom području, ali i uvid u ono materijalno. S jedne strane to pokazuje koliko smo se duhovno trudili zajedno s biskupima, svećenicima i narodom Božjim u razvijanju svoje želje i dužnosti da šrimo kraljevstvo nebesko, a s druge strane to potvrđuje da su mnogi dobri ljudi i vjernici u Hrvatskoj nesebično materijalno pomogli naše misionare“, istaknuo je vlč. Štefan.

Misijska godina u BiH

Izlaganje o temi *Izvanredni misijski mjesec listopad 2019.* održao je mons. Luka Tunjić, nacionalni ravnatelj PMD-a u BiH. U svojem predavanju istaknuo je da je Biskupska konferencija BiH proglašila cijelu 2019. godinu Misijskom godinom. „Naši su biskupi u svojoj poslanici iznijeli nekoliko poticaja i načina na koji se može pripremiti za taj mjesec, za to milosno vrijeme za cijelu Crkvu. Ako će se biskupi i svećenici dovoljno zalagati za Izvanredni misijski mjesec, to će doći i do vjernika. Kada o novoj evangelizaciji govori sv. papa Ivan Pavao II., on kaže da će Europa biti kadra evangelizirati samo ako sama sebe najprije evangeliiza. Vjerujem da je taj proces u tijeku

te da je ova godina na poseban način označena kao vrijeme u kojem je potrebna nova evangelizacija Evrope, koja bi onda mogla biti u stanju pomagati i evangelizirati mlade misijske Crkve diljem svijeta i sve one koji još nisu čuli za Isusa Krista“, dodao je mons. Tunjić.

Ravnatelji PMD-a navečer su sudjelovali na misama u Župi sv. Elizabete u Jalžabetu, Župi sv. Jakoba u Prelogu, Župi sv. Nikole u Koprivnici, Župi sv. Leopolda Mandića u Koprivnici te u Župi bl. Alojzija Stepinca u Koprivnici.

Hodočašće po Biskupiji

U srijedu 13. ožujka nastavljen je radni dio skupštine, a poslijepodne su sudionici krenuli na hodočašće po Varaždinskoj biskupiji. Na kraju dana koncelebriranu svetu misu u varaždinskoj katedrali u 18 sati predslavio je mons. Josip Mrzljak, biskup varaždinski.

S biskupom su u zajedništvu bili mons. Antun Perčić, generalni vikar Varaždinske biskupije, vlč. Antun Štefan, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u RH, te biskupijski ravnatelji Papinskih misijskih djela iz (nad)biskupija iz cijele Hrvatske.

U propovijedi je biskup Mrzljak podsjetio na riječi kojima smo nedavno na Pepelinu zakoračili u korizmu: „Obrati se i vjeruj evanđelju!“ Naša kršćanska vjera nisu samo lijepo riječi, već se moramo pitati što iz te naše vjere proizlazi i kako izvršavamo Isusovu želju da drugima prenosimo i svjedočimo ono što smo sami primili. Zato u Crkvi govorimo o misijskoj djelatnosti i poslaju Crkve, koja je poslana svjedočiti. To svjedočenje počinje, dakako, od najužeg kruga ondje gdje živimo – poručio je u homiliji tijekom misnog slavlja biskup Josip Mrzljak.

Papinska misijska djela u Republici Hrvatskoj i ove godine organiziraju korizmenu akciju za pomoć misijama. Ove godine prenose molbu o Tomislava Mesića, misionara u Tanzaniji, koji moli za pomoć u prehrani djece u vrtiću u njegovoј Misiji Monduli Juu. Malo afričko selo Monduli Juu smjestilo se na sjeveru Tanzanije, u blizini grada Arushe. Mi-

Korizmeni hod za misije

sija nema dovoljno sredstava za prehranu djece. Koliko god bio skroman, dar naših dobročinitelja iz domovine omogućuje da djeca svaki dan nakon igre dobivaju topao obrok. Nekima od njih to je jedino što pojedu taj dan.

Papinska misijska djela pripremila su i korizmeni kalendar za djecu, a zamišljen je kao „misijski korizmeni hod“, tijekom kojeg se djeci predlaže zadatak za svaki dan, da bi tako mogla rasti u vjeri i dobroti. Na taj način djeca postaju dio akcije u kojoj djeca pomažu djeci, jer molitvom i malim dobrim djelima svako dijete može činiti velike stvari.

Papa Franjo u svojoj poruci za korizmu pozvao

nas je da „odbacimo svoju sebičnost i zaokupljenost samima sobom i da se okrenemo Isusovu Vazmu“. „Budimo i mi blizu svojoj braći i sestrama u nevolji, dijeleći s njima naša duhovna i materijalna dobra. Na taj način, konkretnim prihvaćanjem Kristove pobjede nad grijehom i smrću u svojem životu, njezinu ćemo moć preobrazbe ižaravati na sve stvoreno.“

Veliko hvala svima koji posredstvom Papinskih misijskih djela u RH i BiH nesebično pomažu više od 20 milijuna djece koji žive u misijskim zemljama Afrike, Azije, Južne Amerike, Oceanije i Europe. Po vašoj dobroti potrebiti u misijskim zemljama osjećaju da su voljeni.

Maslinova grančica – moj dar za misije

Maslina je simbol mira, čistoće, Božje providnosti i brige za ljude, simbol snage.

Ove godine obilježavamo 45 godina od pokretanja korizmene misijske akcije *Maslinova grančica – moj dar za misije*. U prvom broju misijskog lista *Radosna vijest* za godinu 1974. tadašnje uredništvo pozvalo je vjernike na „novi oblik pokore: darivanje maslinovih grančica na Cvjetnicu za misije i misionare“. Akcija se organizira za nedjelju Cvjetnice. Ideja je da se povezuju župne zajednice u našoj domovini, one uz

more, gdje uspijevaju masline, i župne zajednice u unutrašnjosti, u koje se šalju grančice. Grančice se nude vjernicima uz dobrovoljni prilog za misije. Takvim se spajanjem naših župa i vjernika pridonosi crkvenomu zajedništvu na svjetskoj razini. Svi mogu jedni od drugih nešto vrijedno primiti i drugima darovati.

Prikupljena novčana sredstva za maslinove grančice namjenjuju se osobito za potrebe djece u siromašnim i nerazvijenim misijskim zemljama: za katehetsku pouku i za katekizme,

za školovanje, za programe prehrane za neishranjene, zdravstveno zbrinjavanje, za brigu za siročad i za hendičepiranu djecu...

U skupljanju, pakiranju i slanju grančica dolazi do izražaja važnost da svatko može misijski djelovati i biti podrška misionarima, koji su svojim služenjem u dalekim zemljama objedinili molitve, žrtve i odricanja vjerničkih sredina koje

su ih ispratile u misije. Više od samoga financijskog rezultata ta akcija izgrađuje misijsku svijest vjernika i ljubav prema misionarima i onima koji će „na njihovu riječ“ povjerovati u Krista. Pozivamo stoga župnike i župne zajednice uz more i u unutrašnjosti naše domovine da se i ubuduće uključe u akciju *Maslinova grančica – moj dar za misije*.

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Kroz džunglu i njezine opasnosti

Ovaj put smo, uistinu, bili blizu bengalskom „šaronji“, tigru. Malo da nas nije počešao po leđima... No, to nije bila jedina nevolja toga dana.

Najbolje da započнем s početka, od rujanskog popodneva. Od silne vrućine i sparine puca mi jadna metkovska glava. Put nije dug, tek dva sata hoda do Šobnomoškara, gdje me čeka čamac za Malsabanghi. Lijepo ime: „razbijeni lonac“! Onil i Kanai će sve urediti za put. Pa i jesu majstorski uredili! Sjede i puše bengalsku lulicu... Lađica je dolje kod rijeke u maloj džungli – puna vode i blata! Trči amo, trči tamo, i za jedan sat bilo je ipak sve spremno za put. I moj „krevet“. Onil je odnekle donio tri stare, grbave i gnijele daske, da se ja na njima „odmorim“.

Ćomotkar bićana hobe! – „Bit će to, oče, krasan krevet za vas!“ veli zadovoljni Onil.

A meni je srce za dva inča (inč je 2.54 cm)... No valja pokazati veselje, da se Onil ne razalosti. Pripravljujući taj „krevet“, jedna je daska pukla na tri komada. A druga je bila tako grbava da je nikako nisu mogli smjestiti u čamac. Tako je ostala tek jedna daska, pa se moj lipi Ante vježbaj po noći u ravnoteži...

Prije nego ćemo niz Ganges, htio sam nešto malo prigristi. Od jutra nišam ništa jeo. Za nekoliko ana kupio sam „neru“, nekakvu vrstu dvopeka. Tvrdo je to da ti zubi pucaju. No kad nemaš drugo, i to je dobro. Oko mene se skupila dječica, pa smo sve bratski podijelili. Mala Pospomi reče da njezina bolesna sekica nema ništa kod kuće, plače od gladi. Ona je dobila glavni dio, pa je kao mala vila brzo odletjela u selo, da ponese „neru“ svojoj sestrici. Ni svoga dijela nije jela: sve će dati maloj Kamini. Divota! Meni više nije trebalo hrane.

Pogled na tu sestrinsku ljubav bio je dosta za mene...

Kroz džunglu guramo lađicu do rijeke. Onil tjera dječicu natrag kući, jer od jučer jedan veliki krokodil vreba dolje uz Ganges. Ali djeca ko dječa: ničega se ne boje. Osobito Onilov Mihael.

Predvečerje je. Ganges je miran kao ulje. Uistinu krasno! Skupa izmolismo „Pozdrav Gospo“. A poslije toga i Krunicu. Veslači veslaju i odgovaraju muževnim, ali izmorenim glasom. Ove godine ih tuče silna bijeda. Idem danas u njihovo selo. Još nikada nije tamo bio svećenik. Oko 200 obitelji želi stupiti u Crkvu. Glavar sela, stari Obhoe je s nama. On još ne zna molitve, no sklopljenim rukama i žarom

svoje duše moli. Divne li vjere! Po-teškoća će biti dosta, ali oni su poslije dugog savjetovanja odlučili pozvati Isusova svećenika u svoje selo. I davna im se želja eto ispunjava...

Prolazimo uz veliku džunglu zvanu Pakhiral – „carstvo ptica“. I živa je to istina. Tu se nalazi na milijune ptica svake vrste. Stabla su, jednostavno, pokrivena njima i njihovim gnijezdima. Ovo su šume gdje je zabranjeno pucati na ptice. Čudo Božje! Ljepote! Na tisuće „mamica“ dolaze s hranom i iz velike visine se spuštaju ravno na svoje „piliće“. I nikada da se zabune u tude gnijezdo! A mališani pište i otvaraju kluniće, da ih „mamica“ napuni...

Već se spustila noć, tiha i tajanstvena sunderbandska noć. Tek mir i noćni šapat džungle. Jeste li vi to ikada doživjeli? To se ne da opisati, taj tajanstveni šapat prašume i mrmor Gangea, ta nerazumljiva i vječna jeka ispod orijaških „gheon“ stabala i iz sitnog „bogra“ grmlja, to dozivanje noćnih ptica i bezazleno štekstanje jelena i podmuklo režanje tigrova... A onda opet tišina i mir, opojni noćni zadah džungle, pomiješan s tugaljivom pjesmom sunderbandskih ribara.

Bože moj, kako si divan u svojoj prirodi!

Bilo je već deset sati navečer kad smo stigli u Malšabanghi. Blato do koljena. U Obhoevoj kući će biti seoska sjednica.

Sjedim uz malu svjetiljku. Blijeda i ispaćena lica izgledaju još bjednija. Silno trpe. Mnogo dana već nema-ju riže. Dječica su im bez mlijeka. Dragi se Bog ipak i za njih pobrinuo.

Baš sam primio pomoć iz Sjedinjenih Američkih Država, pa smo odmah organizirali pomoćnu akciju u selu. Prvi će biti najbjedniji. Svima je teško, ali s kolikom su oni ljubavlju između sebe odredivali kome treba prvome pomoći!

Poslije toga smo razgovarali do u kasnu noć. Otvorili su mi svoje srce. Oni želes Isusa, želes njegovu ljubav. Toliko su me toga pitali. Najviše ih zanima naš svećenički život. To je za njih neshvatljiva tajna: ostaviti oca, majku, odreći se obiteljskog života, otići daleko od svoje domovine. A zašto? To je bilo njihovo veliko pitanje ...

„Zbog Isusa i zbog vas!“ bio je moj odgovor. Mnogi od njih još nikada nisu vidjeli svećenika. Dječica su se u početku malo bojala, no ubrzo smo postali veliki prijatelji. Osobito kad sam im počeo govoriti o Blaženoj Gospi i o njezinoj majčinskoj ljubavi prema nama. Neki su od njih bili u Gosabi, u prošteniju Fatimske Gospe. Njezina majčinska ljubav već ih osvaja za Srce svih srdaca – za Srce Isusovo...

Pred noć smo se oprostili. Noćas mi treba prisjeti još u Satjeli. O spavanju, dakako, nema ni govora. Moj slavni grbavi „krevet“ pliva na dnu lađice u vodi, koja je unutra zapljušnula. No put nije baš dug, tek tri sata. Samo su mi se noge ukočile. A kiša nas je sve smočila do kože.

Oko tri sata izjutra prisjepili smo do Norešove kuće. Sve naokolo bilo je poplavljeno od tropskih kiša. Noreš nas je dugu čekao, no kad nas nije bilo, sirota je zaspao na mokrom

trijemu svoje kolibe. Nisam ga htio buditi. Kanio sam sjesti u jedan kućić i čekati jutro. No pred kućom mi se oklizne noge i ja padnem u jednu lokvu. A Norešov pas se uplašio i počeo lajati. I tako je metkovski „lo-pov“ bio otkriven!

Noreš je izvukao neku veliku rogožinu, a ja sam na nju stavio tvrdi papir od američkih kutija za konzervirano mlijeko, pa je tako donekle bilo suho. Ali odijelo mi je bilo skroz prokislo. Umoran sam, mislio sam, pa ču već naskoro zaspati. Ali nepodnoshljiv zadah sa svih strana kao da će me ugušiti. Svuda naokolo močvare i zagušljiva vлага. Izvučem iz torbice „Dettol“ za dezinfekciju i poprskao sam sebe i sve stvari naokolo. Sad se osjećao zadah bolnice. Nekako sam ipak zaspao. No, nisam dugo spavao. Milijun komaraca počeo je naskoro svoj noćni „radioprogram“...

I u ovom selu ima mnogo nada, pa se za te ljudе pomolite!

Nego ja o svemu i svačemu, a o mome prijatelju „šaronji“ ni rijeći. Crn mu obraz, baš nas je uplašio. Na putu nas je zahvatila velika oluja na otvorenoj rijeci, pa smo požurili u jedan mali rukav rijeke, da se na obali pod stablima zaklonimo od nevremena. No jedva smo pristali, poče naš lađar drhtati kao šiba na vodi. Iz grmlja je doprlo do njega opasno režanje. I što bi dlanom o dlan, velslali smo kao ludi natrag u uzburkanu rijeku. U valovima možeš barem plivati – ako te ne ulovi krokodil! Ali s tigrovim šapama nema šale. I tako izmače našem „šaronji“ masni ručak – mršava dalmatinska srdela...

Blaženi Odorik iz Pordenonea, talijanski franjevac, svećenik i misionar, prozvan i „apostolom Kineza”, rođen je između 1280. i 1285. u Villanovi, kod Pordenonea (Furlanija) kao Odorico Mattiussi (Mattiuzzi). Pridružio se oko 1300. franjevcima i stupio u Samostan svetog Franje u Udineu. Kao misionar pješice se iz Padove 1316. uputio, preko Male Azije, na Bliski i Daleki istok. Boravio je neko vrijeme među Mongolima, posjetio Armeniju, Perziju, Indiju, Cejlon, Sumatru, Javu, Borneo, propuštao od 1322. do 1328. Kinu i stigao sve do kineske prijestolnice Pekinga. Ondje je boravio tri godine, a zatim se kao prvi Evropljanin uputio u Lhasu i Tibet. Cijelo to vrijeme imao je uza se brata Jakova, iz Irske, koji se brinuo o njemu.

Blaženi Odorik iz Pordenonea

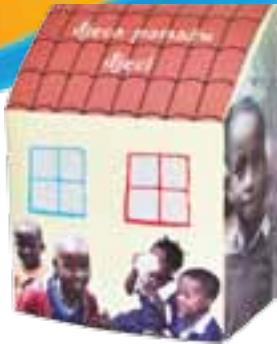
U Europu se vratio krajem 1329. i izvjestio papu u Avignunu o mogućnostima misionarskog djelovanja na Dalekom istoku. Njegovi zapisi s putovanja zabilježeni su u Franjevačkom samostanu svetog Antuna u Padovi. Odorik je prvi Evropljanin nakon Marcia Pola koji spominje neka nova zemljopisna područja, dotada nepoznate daleke krajeve i domorodačke običaje. Ti zapisi služili su kao priručnik ondašnjim geografima.

Odorikov misijski život svjedoči o različitoj naravi misijske djelatnosti Crkve, po kojoj svatko može ostvariti Božje poslanje, bilo aktivno djelujući s onima kojima je poslan, bilo opisujući životne uvjete u kojima se nalaze ti ljudi i na taj ih način učiniti prepoznatljivima cijelom svijetu.

Na njegovo misijsko djelovanje možemo gledati kao na diplomatsku misiju prožetu duhovnom i evangelizacijskom dimenzijom.

Preminuo je u svojem zavičaju, u Udineu, 14. siječnja 1331. Blaženim ga je proglašio 1755. papa Pio VI. Naročito ga štuju u njegovoj rodnoj Furlaniji, a grad Pordenone podigao mu je 1881. veličanstven spomenik.

Vlč. Odilon Singbo

ZA MISIJE I MISIONARE:

Dr. vlč. Marinko Perković 100 EUR * N. N., Kopanice 50 KM * Jozo Mandić 100 EUR * Niko Jurić 100 EUR * Župa Srednja Slatina 100 EUR * T. K. 60 KM

* N. N. 200 KM * N. N. 1.000 EUR * Od sprovoda pok. Stanke Krešić 320 KM * N. N., Neum 500 KM * Jerko i Lili Vlašić 80 KM * Iz župe sv. Ivana Ap. i Ev., Mostar: Mira Ivanković 50 KM * N. N. 50 KM * Nadinka Kordić 10 KM * Vide Kordić 20 KM * Mara Čule 100 KM * Mira Ivanković 20 KM * N. N. 100 KM * Mara Jurić 10 KM * N. N. 100 KM * Marija Janjić 40 KM * N. N. 50 KM * Nevena Erceg 100 CAD * Ankica Udiljak 100 EUR * Vlč. Branko Jurić, Rim 50 EUR * N. N. svećenik 500 KM * Svjetlana Previšić 150 KM * Milijana Glavinić 100 KM * Pizzeria „Don Andjelo“ 20 KM * Anto (Franjo) Jurić 30 KM * Luca Anić 250 KM * Župa Kulina 26 KM * Mlađež HDZ-a, Neum 460 KM + 50 EUR + 10 kn * Gita Matulić i djeca dječnjeg vrtića Maginja 250 kn * Benediktinski samostan sv. Andrije, Rab 100 kn * Davor Kolundžić 150 kn * Midhad Huskić 50 kn * Ana Kellava 100 kn * Ivan Dabo 100 kn * Danijel Krizmanić 200 kn * Ivo Marušić 100 kn * Vinko Klarić 200 kn + 100 kn + 100 kn * Nikola Tomkić 250 kn + 250 kn * Božidar Škarec 150 kn * Gordana Radošević 100 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Ivica Bradara 150 kn * Luka Savin 400 kn * Dubravka Trgovec 50 kn * Stjepan Vuzem 100 kn * Manda Bunjevac 100 kn * Daniela Andrešić 100 kn * Josip Barnjak 40 kn * N. N. 275 kn * Miroslav Fadiga 100 kn * Ana Dinarina 100 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Hrvoje Cerovac 300 kn * Ante Matković 50 kn * Nevenka Kovač 1471,5 kn * Obrt Peruto 6.300 kn + 500 EUR * Obitelj Majić 900 kn * Zdravka Lovrić 50 kn * Goran Šipek 50 + 50 kn * Davor Cindrić 550 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Nives Hemetek 100 kn * Ivana Josipović 100 kn * Adela Nikolić 100 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Marija i Božo Kostešić 100 kn * Pero Petanjak 50 kn + 100 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Tomislav Borovac 190 kn * Stjepan Vuzem 1.000 kn * Marija Pajan 200 kn * Danijel Krtić 100 kn * Župa sv. Antuna Padovanskog, Čakovec 750 kn * Marija Levak Hrestak 100 kn * Andreja Strelec Dučak 25 kn * Župa sv. Eufemije 620 kn * Župa sv. Ane, Lobot 4.000 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Dražena Marjanović 100 EUR * A. O., Banja Luka 200 KM * Ivanka Vidović 50 KM * Ilijia Barbarić 30 KM * Ljilja Grbešić 100 KM * N. N., Banja Luka 100 KM + 10 EUR * Jozo Hrkčić 50 KM * Blaženka Tole 30 KM * Željka Vodopija 200 kn * N. N. 200 kn * Josip Kordić 100 kn * Gordana Ra-

došević 100 kn * Vera Čargonja 300 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Veronika Radić 200 kn * Nada Alfirev 100 kn * N. N. 275 kn * Ružica Tandarić 750 kn * Sandra Španić 200 kn * Roko Srdarović 30 kn * Blaško Kivić 200 kn * Milka Brunec 200 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Branko Dragojević 350 kn * Gina Papuga 100 kn * Žrinka Čale 200 kn * Zdravko Ruk 2.000 kn * Zdenka Guć 100 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Župa Brčko 170 KM * Pjevači Betlehemske zvjezde, Presnače 164,25 KM * OŠ dr. Vinka Žganca 500 kn * Stjepan Kozelka 50 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Darinka Gataš 65 kn * Božica Pratnemer 50 kn * Marija Nikolić 50 kn * Marija Nikolić 50 kn * Pjaca Pakoštane 102,65 kn * Župa Kotoriba 400 kn * Marijana Tkalić 50 kn * Lovre Sambunjak 296,1 kn * Dinko Rogulj 100 kn * Varga Vesna 200 kn * Župa Sunja 2.310 kn * OŠ Sibinjskih žrtava 560 kn * OŠ Brodarica 250 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Ivana Čilić 20 KM * T. K. 30 KM * Molitvena zajednica „Emanuel“ 300 KM * Tomislav Bilić 150 kn * N. N. 275 kn * Stjepan Harča 50 kn * Obitelj Majić 700 kn * Janko Krznarević 1.000 kn * Nikola Crnković 500 kn * Vlč. Mate Žic 5.000 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Dijana Blažević 50 KM * A. O., Banja Luka 200 KM * Jure Rupčić 1.000 KM * Danijela i Bruno Knezović 50 KM * Irena Šimić 30 KM * Nada Rupčić 50 KM * Marinko Modulin 200 kn * Josip Rajčić 40 kn * Matija Knežević 24,05 kn * Slavka Kopaćin 200 kn * Zora Klarić 4.000 EUR * Ivo Filipović 200 kn * Autoprijevoznik, vl. Željko Glavina 1.000 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Molitvena zajednica Krv Kristove, Sarajevo 50 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Ivanka Doko 25 KM * Mara Jurić 70 KM * „Kamping“ d.o.o. Vitez 50 KM * Mirela i Nikola Papac 100 EUR * Sestre Klanjateljice Krv Kristove, samostan Svetе Obitelji, Nova Topola 860 KM + 10 EUR * Anica Keškić 148,24 kn * Berislav Drakulić 100 kn * Danica Humek 20 kn * Ankica Čirko Begović 50 kn * Anto Rimac 120 kn * Željka Martinac 800 kn * Danica Damjanović 200 kn * Branko Markioli 1.000 kn * Miljenka Prgomet 200 kn * Vesna Erdec 75 kn * Andra Svoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Ružica Tandarić 750 kn * Vesna Lukić 800 kn * Igor Končurat 200 kn * Nada Vuković 50 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Mirjanka Brenc 50 kn * Ivo Lacić 5.000 kn * Dario Mavrić 100 kn * Josip Trbara 500 kn * Smiljana Dragić 100 kn * Mira Makjanić 50 kn * Josip Čović 70

kn * Ivanka Boras 100 kn * Josip Vukšić 150 kn * Veronika Valičević 50 kn * Dario Maradin 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Milan Vrdoljak 750 kn * Biserka Tauzer 500 kn * J. Zrno 30 kn * Senka Dominković 100 kn * Marija Galić 50 kn + 50 kn * Mladen Tkalec 50 kn * Željka Tukić 350 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Siniša Skočibušić 50 KM * Terezija i Elma Furer 100 EUR * Darko Škulić 102 kn * Dragan Matijević 120 kn * Vlč. Ivan Janeš 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Orlando d.o.o. Dom za veterinu i agrar 2.000 KM * Anica Lovrić 20 KM * Nikola Horvat 100 kn * Ivica Grubeša 200 kn * Zlatko Tomljenović 1.200 kn * Maja Perica 200 kn * Lidija Petrač 70 kn * Valentina Opačak 200 kn * Stane Radulović 50 kn * Mate Barić 20 kn * Srećko Botrić 150 kn * Mira Noethig 100 kn * Irena Šanjk 100 kn * Ivka Nedić 50 kn * Marija Vuković 100 kn * Ivan Vičić 100 kn * Blažko Kivić 200 kn * Igor Rački 100 kn * Stipe Čizmić 50 kn * Kata Sabelja 100 kn * Daniela Lednicki 50 kn * Marija Daniela Krnic 1.000 kn * Nikolina Sabolić 450 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Mladen Crneković 100 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn * Dario Časar 150 kn * Obitelj Babić 100 EUR * Mira Ljevar Ferdelja 1.000 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Borislava Kamšgovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Filip Fadić 100 kn * Robert Skejčić 150 kn * Anamarija Sakmardi 50 kn * Marija Miloš 20 kn * Ivo-Dino Hrga 50 kn * Lucija Miloš 50 kn * Ante Karačić 15 kn * Ivo Hrga 50 kn * Veronika Škegro 50 kn * Anita Mikec 100 kn * Marina Spajić Brekalo 50 kn * Dunja Osojnak Marinović 20 kn * Ana Pavković 50 kn * Snježana Antunović 50 kn * Marijana Vilić 50 kn * Martina Oravec 120 kn * Tihana Martinović 20 kn * Žrinka Kelava 50 kn * Silvija Ljubojević 100 kn * Ljiljana Kovač Pleše 25 kn * Lucija Glasnović 100 kn * Josip Spajić 50 kn * Anja Klarić 100 kn * Majda Uremović 100 kn * Marija Zečić 50 kn * Eva Damjanović 100 kn * Pamela Banovac 50 kn * Marija Renić 30 kn * Mia Malić 50 kn * Tatjana Tolj 30 kn * Snježana Mikec 100 kn * Anja Zoričić 100 kn * Sanjica Kovačić Ostrički 600 kn * Martina Pavelić Kačarik 30 kn + 30 kn * Sara Tenšek 20 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Iva Miličević 200 kn * Kristina Jurković 200 kn * Ruža Doknjaš 30 kn * Matija Knežević 50 EUR * Dubravka Pavišić 50 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * Filip Fadić 100 kn * Marija Donabić 150 kn * Ana Mrgan 100 kn + 100 kn * Slavica Bilandžić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

A.O., Banja Luka 50 EUR * Molitvena zajednica „Emanuel“ 255 KM * Zoran Zorica 100 kn * Igor Pivac 500 kn * N. N. 100 kn * Romano Tripalo 150 kn * Stana Prskalo 150 kn * Marija Barić 20 kn * Srećko Botrić 150 kn * Katarina Vajdohar 100 kn * Snježana Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Don Frano-Miljenko Markić 41.350 kn * Snježana Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Siniša Skočibušić 50 KM * A. O., Banja Luka 300 KM * Nikolina Petrović 10 KM * Župa Ponikve 10.000 kn * Jela Šimičević 100 KM * Jela Šimičević 100 KM * Božo Lovrić 30 KM * Ksenija Mandić 40 KM * Zlata Oma- hen 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Ilija Jurić, bogoslov 50 EUR * Zdenka Mr- velj 20 KM * Asja Džino 20 KM * M. M., Vareš 50 KM * s. Terezija Batarilo 50 KM * Maja Marija Prelec 50 kn * Štefica Palošika 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Agneza Kovačić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJI:

Matija Knežević 50 EUR * Gđa. Irma 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Zdenka Sever 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EDVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMON- SKIM OTOCIMA:

Župa Blagaj-Buna 1.330 KM * N. N. 275 kn * Filip Fadić 100 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Matija Knežević 100 kn + 100 kn * N. N. 800 kn * Janez Valand 2.000 kn * Ivo Bučan 2000 kn * Marija Panian 2.000 kn * Marija Ana Gradiški 4.000 kn * Rosemary Radeši- ČFachin 2.000 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Župa Gradac 600 KM * Župa Hercegovački

Vinjani 400 KM * N. N. svećenik, Sarajevo 2.000 kn * Luca Radman 20 kn * Iva Gra- nić 30 kn * Darko Oprauš 100 kn * Violeta Guberac 100 kn * Vladimir Dinjar 300 kn * Tomislav Zelembaba 50 kn * Stjepan Martiňić 300 kn * Dario Miorin 50 kn * Natko Blagojević 100 kn * Marija Mikšec 100 kn * Vedran Višnjić 100 kn * A. Harča 20 kn * Andja Sieber 100 kn * Dinka Ilić-Roller 50 kn * Tomislav Conjar 100 kn * Boško Meić Sidić 150 kn * Angela Faletar 100 kn * Anka Dužnović 50 kn * Brankica Mikulandra 50 kn * Biserka Pešut 150 kn * Iva Sabljač 300 kn * Martin Sebastian Šestak 600 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Iva Vukas 50 kn * Mandica Baković 200 kn * Josipa Sara Knežević 20 kn * Gabrijela Peruško Pujas 100 kn * Nevenka Peranić 100 kn * Marija Martinić 200 kn

ZA POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Bogoslovi VBS, Sarajevo * Varaždinska bi- skupija * OŠ Stenjevec, Zagreb * KM Kovni- ca d.o.o., Pisarovina

MISIJSKA KRIŽALJKA – travanj 2019.

Radosna vijest	Sestrin muž	Radosno	Biblijko ime	Mrok	Američij	Dušik	Pogođen puškom	Zakonodavno tijelo	Žensko dijete	Rikanje	Sumpor	Č Dušik	Don ustanove euharistijske i sv. reda
Prigodna čestitka													
Uskrs							Pržiti Trupla					Negacija Stanovnik Azije	
Prvi čovjek												Tona Vrsta kukaca	
Metalna novčanica									Grad u Rusiji Ivan				
				Trijemovi (tur.)								IBR Aluminij	
				Japanski novac					Sobica (tur.) U redu (eng.)				
				Aluminij				Klađenje Radijus					Dušik Uglik
				Evangelist svetac u travnju						Prijedlog do			

Rješenja iz prošlog broja: DAN SVJEDOKA VJERE, SVETI JOSIP, PEPELNICA.

